

شاهکار بزرگ اسلام

والحج تقوية للدين

خداوند حج را به خاطر تقویت

اسلام قرار داد و علی علیه السلام و

بودند نزدیکترین عوامل پشرفت اسلام در جهان **« هر امام باشکوه و**

تکامل دهنده عبادات دسته جمعی » این آئین است .

درست است که عبادت و پایش بعد گناه خدا ، رمز پیدار عروج و انگیزه های برای سعادت و دلوسان و وسیله مؤثری برای توجه به جهان باور اطمینت میباشد .

ولی نکته مهم اینجاست که عبادات اسلامی مانند عبادت های و جهانها با انسانها یکی متعلق و جدا از خلق خدا نمیکند بلکه درین اینکه با جاذبه کش مخصوص خود او را پدید آورده و بزرگ بزرگ نزدیکه عبادت ا بهم ندهای او را با خلق خدا نیز با لطف شکست انگیزی محکم تر میکنند و این از عبادت شورهای اسلامی است .

نمازهایی را که مسلمانان در مساجد خود در شان هر روز یا جماعتی میخوانند و در آن بالا تر نماز جمعه و جمعه که در اجتماع تراکم تر و غیره تری انجام مییابد نمونه روشنی از این حقیقتی است .

ولی در عبادات اسلامی هیچ کدام تکامل ندهنده تر ، باشکوه تر و احساس انگیزه تر **« هر امام حج »** نیست و اگر آنرا شاهکار بزرگ اسلام بنامیم مخصوصا با عراق گفته ایم .

احساسی که به یاد مسلمان روشن ضمیر اثر گذار است در مراسم حج دست میدهد با هر چه قلبی جامع علوم انسانی

زیادی قابل شرح نیست آنها را باید در شان و مشاهده کرد !

قابل توجه اینست که این عبادات با آداب و خصوص خود انسان را با سرحد و ارتسکی **« مطلق »** و حذف کامل تفرقات و رنگ و بویهای دنیای گناهانی پیش میرود و با جاذبه مخصوص خود را پدید میآورد بسیار نزدیکه بیان او خداوند و موجود میآورد چنانکه گویی جز خدا نمی بیند جز خدا نمیخواهد .

اما با آن حال حج یکی عامل سازنده و بر آفریننده برای سربازان تحقیقت بزرگی اجتماعی و سیاسی و اقتصادی محسوب میشود . یعنی بعد دو ارتسکی مطلق را با اجتماع و سیاست و زندگی

آنچنان بهم آمیخته است که فوق آن تصور نیست .

شهر زود است که جهان با اهمیت حج و ارزش اجتماعی و سیاسی آن پی برورد و به ادوات اجتماعی که متجاوز از یک میلیون نفر است ، اجتماعی که نماینده واقعی ملت های مختلف اسلامی و دنیا را یکجا گرد میآوری با یکدیگر مناظره و صمیمیت تشکیل میشود چه آثار می تواند از خود یادگار بگذارد و چه مشکلات را میتواند حل کند ؟

موضوع دیگر گفتا بیان توجه میباشد اینست که در طول تاریخ اسلام هر اسم حج همواره سرچشمه بسیاری از تحولات اسلامی بوده است . تماس نزدیک دنیا با همه هزار نفر مرفعی که نمایندگانی از کشورهای مسلمان جهان بوده اند و تبادل افکار آنها با یکدیگر در یک محیط کاملاً آزاد و پیر از سقا ، منشا بسیاری از روایات تاریخی گشته است . نشأ بسیاری از جنبش های آزادی بخش و طرح بسیاری از تحولات اقتصادی و اجتماعی ، آن روز که مسلمانان پیدار بودند ، در ایام حج ریخته میشد !

مخصوصاً در ایامی که دستگاه خلفا نفس ها را در سینه ها حبس کرده و خفتان عجیب گامی مسلمانان را میفشرد هر اسم حج تنها در جبهه ای بود که آنها را بسوی يك جهان آزاد میبرد ، و لذا همواره در انتظار رسیدن ایام حج بوده .

از نظر **« فرهنگ »** حج گنگه بسیار مؤثری توسعه فرهنگ اسلامی میباشد ، زیرا با اعتقاد گروه های مختلف اسلامی در ایام حج فرصت پیدا میکنند که از افکار یکدیگر و از تماسات اسلام با غیر گردند و در حقیقت میتوان از حج بتوان یک **« میدان وسیع فرهنگ اسلامی »** استفاده کرد .

مسلماً اگر اختلاف و آمیزش گروه های مختلف اسلامی همسال در ایام حج صورت می - گرفت کشورهای وسیع اسلامی بر اثر گذشت زمان آنقدر با هم فاصله عقیده ای می گرفتند که عملاً بسوی روشتهای کاملاً مجزا از یکدیگر - هر کدام با افکار و آئین مخصوص در میآیند .

زبان ترکیب هر اسم حج علاوه بر آثار تریبی و سیاسی و اقتصادی ، تأثیر خاصی در تقرب مذاهب اسلامی و تقاضای نزدیک مسلمانان یکدیگر داشته و دارد .

متأسفانه مسلمانان امروز بسیار کم از این گذر عظیم جهان استفاده میکنند . و این مراسم بزرگ که بصورت یک شام ترقی العاده پنداور میخواند سردر بنیهای خشک و تنه های اسلامی را آبیاری کند بدون استفاده بدیهای افروشی برورد ؟

چه خوب است مسلمانان پیدار شوند و چندماه پیش از ایام حج بر نامعای وسیع ترتیب داده و دست ۲۰۰۰۰۰۰ یا یکمراه که حکمی بدور هستند جلسات گوناگون بر صریحی دانشمندان مختلف اسلامی تشکیل داده و مشکلات عمومی و خصوصی مسلمانان را مورد بررسی کامل قرار دهند و از این نیروی عظیم برای حل آن استفاده نمایند باید آن روز !